

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

ПОГОДЖЕНО

Директор Навчально-наукового
інституту інформаційних технологій
та робототехніки, к.т.н., доцент

Володимир ПЕНІЦ

« 09 » 04 2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії,
д.е.н., професор



Володимир ФОЩЕНКО

« 09 » 04 2024 р.

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПІРАНТУРИ**

**Галузь знань: 17 ЕЛЕКТРОНІКА, АВТОМАТИЗАЦІЯ ТА
ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ**

**Спеціальність: 172 ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ ТА
РАДІОТЕХНІКА**

**Рівень вищої освіти:
ТРЕТЬІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ)**

Програма ухвалена на засіданні вченої ради ННІПР
(протокол № 10 від 09 квітня 2024 р.)

Полтава 2024

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Прийом до аспірантури Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» для підготовки докторів філософії здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», Правил прийому на навчання до Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» у 2024 р.

Додатковий вступний іспит в аспірантуру зі спеціальності складається здобувачами вищої освіти під час вступу на ОНП «Телекомунікації та радіотехніка», отриманих у межах попередньої освітньої програми підготовки магістра за спеціальностями з інших галузей знань, відмінних від галузі знань: 17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації. Додатковий вступний іспит перевірки знань абітурієнтів заплановано в обсязі програми рівня вищої освіти магістра зі спеціальності 172 – електронні комунікації та радіотехніка.

II. ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Кожний вступник вносить у бланк для відповідей свої реквізити і протягом 60 хвилин відповідає на завдання стандартного білету.

III. ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

1. Основні функції прикладного рівня.
2. Протоколи прикладного рівня.
3. Прикладні протоколи і сервіси.
4. Безпровідні технології і пристрой.
5. Типи безпровідних мереж та їх межі.
6. Безпровідні локальні мережі.

7. Стандарти безпровідних мереж.
8. Безпровідні канали.
9. Широкомовна розсилка повідомлень.
10. Кабелі та контакти.
11. Стандарти прокладки кабелів.
12. Протоколи мережного рівня.
13. IP- адреса та мережна маска.
14. Типи IP-адрес.
15. Присвоєння статичної та динамічної IP-адреси.
16. Мережні загрози.
17. Методи атак.
18. Віруси, черв'яки та «троянські коні».
19. Політика безпеки.
20. Загальні заходи забезпечення безпеки.
21. Антивірусне ПЗ.
22. Інтернет та стандарти.
23. Провайдери послуг Інтернет (ISP).
24. Підключення до провайдера послуг Інтернет. Служба доменних імен.
25. Функціональні обов'язки Інтернет-провайдера.
26. Перетворення неперервного (аналогового) сигналу в цифровий двійковий сигнал; представлення неперервного сигналу послідовністю відліків.
27. Перенесення інформаційного сигналу в частотний діапазон, призначений для його передавання.
28. Формування каналу зв'язку і особливості його функціонування: ввід сигналу в лінію зв'язку та вивід сигналу з неї; принцип багатоканального передавання сигналів через лінію зв'язку; характеристики каналу зв'язку.
29. Приймання цифрового сигналу (постановка задачі).
30. Узагальнена структурна схема цифрової системи передавання інформації.

31. Класифікація сигналів.
32. Часове представлення неперервних випадкових сигналів.
33. Вузькосмугові випадкові сигнали.
34. Інформаційна характеристика та параметри джерел дискретних повідомлень.
35. Кількісна міра інформації для дискретних повідомлень.
36. Завадостійке кодування повідомлень.
37. Основні параметри кодів.
38. Оцінка здатності кодів виявляти та виправляти помилки при передаванні окремих цифр.
39. Методика проектування завадостійких (коректуючих) кодів шляхом вибору дозволених кодових комбінацій. Блокові коректувальні коди.
40. Методика проектування блокових коректувальних кодів.
41. Загальне поняття про канал зв'язку.
42. Класифікація каналів зв'язку.
43. Характеристики каналів зв'язку. Математичні моделі дискретних, дискретно- неперервних та неперервних каналів зв'язку.
44. Дослідження проходження детермінованих сигналів через лінійні і нелінійні канали зв'язку.
45. Передавання повідомлень по каналу без завад: швидкість передавання і пропускна здатність дискретного каналу зв'язку без завад.
46. Передавання повідомлень по неперервному каналу з завадами: швидкість передавання інформації і пропускна здатність неперервного каналу, формула Шеннона.
47. Принципи цифрової фільтрації сигналів.
48. Синтез структурно- функціональних схем цифрових фільтрів з обмеженою та необмеженою імпульсними характеристиками.
49. Дискретне перетворення Фур'є.
50. Швидке перетворення Фур'є.
51. Диференціальні методи цифрового передавання сигналів.

52. Принцип багатоканального передавання неперервних випадкових сигналів через лінію зв'язку.
53. Принцип побудови багатоканальної системи передавання інформації з часовим ущільненням лінії зв'язку.
54. Методологічні принципи системного підходу до дослідження та розробки систем передавання інформації.
55. Показники ефективності та методи оптимізації систем передавання інформації.
56. Вибір методів модуляції та завадостійкого кодування. Використання методів скорочення надлишковості повідомень. Забезпечення заданого рівня надійності систем.
57. Інформаційна, енергетична та частотна ефективності систем зв'язку.
58. Границя ефективності та межа Шеннона.
59. Формульовання задач, які виникають при прийманні радіосигналів з амплітудною та частотною модуляцією.
60. Приймання радіосигналу, коли його спектр і спектри завад не перекриваються.
61. Дослідження процесу проходження флюктуаційного білого шуму через вузькосмуговий підсилювач.
62. Дослідження процесу проходження флюктуаційного білого шуму через некогерентний амплітудний детектор. Дослідження процесу проходження адитивної суміші АМ-сигналу і вузькосмугового флюктуаційного шуму через некогерентний амплітудний детектор.
63. Дослідження процесу проходження адитивної суміші ЧМ-сигналу і вузькосмугового флюктуаційного шуму через частотний детектор. Приймання радіосигналу, коли його спектр і спектр завади частково перекриваються: постановка задачі розробки оптимального лінійного
64. Постановка задачі поелементного приймання цифрових сигналів.
65. Пороговий метод приймання цифрових сигналів. Приймання цифрових сигналів на основі методу накопичення.

66. Оптимальне приймання цифрових сигналів на основі методу оптимальної узгодженої фільтрації: синтез структурно-функціональної схеми оптимального узгодженого фільтра.
67. Оптимальне приймання цифрових сигналів за допомогою приймача Котельнікова.
68. Застосування шумоподібних сигналів для передавання дискретних повідомлень.
69. Оптимальне приймання цифрових сигналів, коли момент їх приходу є випадковим.
70. Класифікація, основні параметри та характеристики підсилювачів.
71. Стабільність параметрів підсилювачів. Підсилювачі з резистивно-ємнісним зв'язком.
72. Вибірні підсилювачі. Імпульсні підсилювачі.
73. Підсилювальні каскади з трансформаторним зв'язком. Підсилювачі постійного струму.
74. Диференціальні каскади.
75. Операційні підсилювачі та схеми їх вмикання.
76. Функціональні вузли на основі операційних підсилювачів.
77. Підсилювачі потужності та їх параметри.
78. Принципи побудови перетворювачів спектру.
79. Помножувачі та перетворювачі частоти.
80. Амплітудні модулятори.
81. Кутова модуляція.
82. Частотні та фазові модулятори.
83. Амплітудні детектори.
84. Детектування коливань з кутовою модуляцією. Частотні та фазові детектори.
85. Основні поняття про автогенератори та принцип їх побудови.
86. Параметричні генератори гармонічних коливань.
87. Загальна характеристика імпульсних пристройів.

88. Параметри імпульсних сигналів.
89. Обмежувачі амплітуди. Компаратори напруги.
90. Тригери Шмітта.
91. Автоколивальні мультивібратори.
92. Затримані мультивібратори. Генератори пилоподібних імпульсів напруги.
93. Системи передавання даних.
94. Методи ущільнення каналів.
95. Сигнали в системах багатоканального зв'язку.
96. Призначення багатоканальних систем передавання (БКСП).
97. Принципи побудови синхронної цифрової ієрархії.
98. Функціональна архітектура транспортних мереж.
99. Принцип побудови мережної транспортної моделі.
100. Мережна транспортна модель систем SDH. Функціональні модулі реальних систем SDH.
101. Типи і завдання функціональних модулів систем SDH.
102. Мультиплексори, регенератори та підсилювачі, концентратори, комутатори.
103. Архітектура транспортних SDH мереж.
104. Системи комутації та розподілу інформації
105. Повнодоступне і неповнодоступне включення і їх параметри.
106. Схеми повнодоступних і неповнодоступних включень ліній.
107. Розрахунок одноланкових повнодоступних комутаційних систем з втратами і очікуванням.
108. Методи розрахунків одноланкових неповнодоступних комутаційних систем.
109. Методи розрахунків дволанкових комутаційних систем.
110. Структури багатоланкових комутаційних систем і їх побудова.
111. Телефонна мережа загального користування.
112. Абонентська та міжстанційна сигналізація.

113. Способи комутації. Типи комутаційних приладів.
 114. Способи побудови і структурні параметри комутаційних блоків.
 115. Поняття внутрішнього блокування.
 116. Способи зменшення внутрішнього блокування.
 117. Реалізація просторових блоків комутації в цифрових комутаційних системах.
 118. Реалізація блоків часової комутації в цифрових комутаційних системах.
 119. Способи збільшення кількості внутрішньостанційних каналів.
- Принципи побудови комутаційних полів цифрових систем комутації.
120. Теоретичні основи телекомунікаційних мереж
 121. Телекомунікаційна мережа як складна система.
 122. Макро-, мікро-, мезапідхід до вивчення системи. Замкнуті (автономні) та розімкнуті системи. Динамічні і статичні системи. Побудова моделей складних систем.
 123. Визначення телекомунікаційної мережі.
 124. Складові частини мережі.
 125. Топологічне представлення телекомунікаційних мереж. Класифікація телекомунікаційних мереж.
 126. Методика розрахунку максимального потоку.
 127. Побудова дерева шляхів і рельєфу графа.
 128. Визначення маршрутизації.
 129. Таблиці маршрутизації.
 130. Динамічні і статичні методи маршрутизації.
 131. Алгоритми маршрутизації.
 132. Концепція відкритих систем.
 133. Еталонна модель взаємодії відкритих систем ISO/OSI.
 134. Опис сервісу в еталонній моделі взаємодії відкритих систем.
 135. Примітиви сервісу й їх формалізація.
 136. Сервіс канального рівня.
 137. Сервіси мережного та транспортного рівнів.

138. Сеансовий сервіс. Сервіс рівня представлення і основи прикладного сервісу.
139. Методи випадкового доступу.
140. Доступ в мережах з шинною топологією. Доступ в мережах з кільцевою топологією.
141. Системи спостереження та обробки інформації.
142. Розподіл ймовірностей сигналів і завад.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ільїнов М. Д. Лінії радіозв'язку та антенні пристрой: навчальний посібник / М. Д. Ільїнов, Т. Г. Гурський, І. В. Борисов, К. М. Гриценок. — Київ: Вид. дім «СКІФ», 2023. — 250 с.
2. Клишаш М.М. Оптичні та радіоканали телекомунікацій: навч. посіб. / М.М. Клишаш, О.А. Лаврів, Р.І. Бак. — Львів, 2010. — 424 с.
3. Радіотехнічні системи: навч. посіб. / В. М. Кичак, А. Ю. Воловик, М. А. Шутило, О. П. Червак — Вінниця : ВНТУ, 2018. — 122 с.
4. Юдін О.К. Захист інформації в мережах передачі даних / О.К. Юдін, О.Г. Корченко, Г.Ф. Конохович // Підручник — К. : Вид-во DIRECTLINE, 2009. - 714 с.
5. Забезпечення єдності електрорадіовимірювань: підручник / за ред. проф. Ю. Ф. Павленка [Павленко Ю.Ф., Кондрашов С.І., Неєжмаков П.І., Маслова Н.М.] — Харків : Вид-во «Підручник НТУ ХП», 2014. — 235 с.
6. Конохович Г.Ф. Компьютерная стеганография. Теория и практика / Конохович Г.Ф., Пузыренко А.Ю. — К. : «МК-Пресс», 2006. — 288 с.
7. Теоретичні основи телекомунікаційних мереж: навч. посіб. / М.М. Клишаш, Б.М.Стрихалюк, М.В.Кайдан. — Львів: вид-во УАД, 2011. — 496 с.
8. Буров Є. Комп'ютерні мережі / Є.Буров. — Львів : БаК, 1999. — 468 с.
9. Навчальні матеріали мережних академій Cisco за курсом CCNA сем 1-4 <http://www.cisco.com/go/netacad.net>.
10. Конохович Г.Ф., Чуприн В.М., Мачалін І.О., Ткаліч О. П. Експлуатація телекомунікаційних систем . — К.: «Центр учебової літератури», 2014. — 372 с.
11. Прокопенко І. Г. Статистична обробка сигналів: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. — К. : НАУ-Друк, 2011. — 220 с.
12. Кравчук С.О., Потапов В.Г., Тараненко А.Г., Ткаліч О.П., Голубничий О.Г. Системи зв'язку з рухомими об'єктами: підручник — К.: Вид-во ПП «Дірект Лайн», 2012. — 450 с.

Погоджено:

Проректор з наукової та міжнародної роботи

Олена СТЕПОВА

Методист відділу докторантury та аспірантури

Ніна ГАХ

Завідувач кафедри АЕТ

Олександр ШЕФЕР

Гарант ОНП

Віктор КОСЕНКО